

FARSKÝ LIST

3

2014
ročník IX.

02.02.2014 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ÚVODNÍK

Niektu mi raz povedal, že na tomto svete nie je boj medzi dobrom a zlom, ale medzi pravdou a klamstvom. Čomu je ľahšie veriť, pravde alebo klamstvu?

Zranenie môže prísť napríklad kvôli tomu, že si o sebe myslíš niečo, čo nie je pravda. Tvoje myslenie môže byť ovplyvnené mnohými faktormi - rodinou, kamarátmi, spoločnosťou, prácou, školou, minulosťou a podobne. Keď uveríš klamstvu o sebe, tak sa stane to, že zabudneš, kým skutočne si. Začneš prijímať porážku v mnohých oblastiach tvojho života. Začneš v týchto oblastiach strácať nádej. Síce veríš, že Boh je nad všetkým, ale nejakou spôsobom strácaš nádej, že ti v tejto veci vie reálne pomôcť. Situácia sa zhoršuje a ty máš pocit, že si niekto, koho treba odkopnúť a nevsímať si. Tak veľa ľudí mi už povedalo, že sa neznáša, nevie prijať samých seba, nemá rado. Skrátka klamstvo, ktorému si uveril, sa stalo skutočnosťou.

A potom príde Pán. Príde, aby ti ukázal slávu, ktorá je v tebe. Príde, aby ti ukázal múdrosť, ktorú ti dal. Príde, aby ti ukázal tvoje schopnosti a talenty, ktoré do teba vložil. On ti pripomenie, kým naozaj si. Si niekto, kvôli ktorému neváhal Ježiš zomrieť na kríži. Si stvorenie, ktoré bolo predurčené na to, aby vládlo na zemi. Chápeš? Ježiš vstal z mŕtvych a vyhlásil "Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi". To znamená, že keď Ježiš má všetku moc, nikto iný moc nemá. Diabol stratil moc, lebo prišiel Ježiš, ktorý mu ju vzal. "Ja som cesta, pravda a život" a moc pravdy je viac ako moc klamstva. To znamená, že ak sa cítiš zle kvôli tomu, že si uveril klamstvu, tak máš možnosť sa z toho určite dostať, keď uveríš pravde. A Tešiteľ - Duch pravdy tu bude s tebou a bude ťa uvádzať do pravdy.

Možno by bolo dobré spomenúť ako sa môžeš dozvedieť pravdu. Niekedy stačí byť pozorný a vnímať svet okolo. Niekedy sa môžeš dozvedieť pravdu cez ľudí, ktorých stretneš. Inokedy ju môžeš nájsť v Písme. A tak ďalej. Je mnoho spôsobov. V každom prípade, musí to začať u teba a to vierou. Vierou v to, že Boh naozaj môže a aj zasiahne a vytrhne ťa z klamstva.

A teraz chcem povedať niečo konkrétne. Si jedinečný. Pán nikdy nestvoril nikoho presne takého ako si ty. Si výnimočný. Tá zmes darov a talentov, ktorá je v tebe, nie je v nikom inom. Si taktiež veľmi potrebný. Boží plán počíta aj s tebou. Si vzácny. Veď Ježiš zomrel aby si ty mohol naozaj žiť. A si milovaný. Zahod' zúfalstvo, strach i smútok či beznádej. Vždy máš niekoho, komu na tebe záleží a to je tvoj Otec. Toto je pravda.

Je veľmi dôležité spoznať pravdu o sebe - o svojej identite. Keď prijmeš pravdu o tom, že si Boží syn alebo dcéra, tak sa ti otvoria možnosti, aké si nikdy predtým nemal. Uvedomíš si, že tvoj Otec, ktorý je na nebesiach, veľmi túži aby si prežíval život na zemi ako kráľovské dieťa so všetkými výsadami a právami. Jednou z výsad je napríklad život v pravde. Klamstvo nemá mať v tvojom živote miesto... Nie otec lži a klamstva - satan, ale Ten ktorý je Pravda - Ježiš Kristus, ťa vykúpil, uzdravuje a robí šťastným. Nezabudni!

o. Rastislav (farár)

LITURGIA SLOVA I. DIEĽ

Náplňou Liturgie Slova je Božie slovo. Ježiš Kristus sa k nám prihovára cez Sväté Písmo a homíliu. Táto časť liturgie trvá od úvodného zvolania „Požehnané kráľovstvo“ po cherubínsky hymnus.

Samotný názov - Liturgia Slova - pochádza z ranokresťanských čias. Na tejto časti liturgie totiž mohli byť prítomní aj nepokrstení, pre ktorých bola účasť na Liturgii Slova prípravou na krst a na samotné uvedenie do viery.

Liturgia Slova ako obrad vznikla pod vplyvom starozákonnej synagógy. Židia sa schádzali každú sobotu na modlitby, spevy žalmov, čítanie a lámanie Svätého Písma. Prví kresťania prevzali túto poučnú židovskú bohoslužbu a dali jej kresťanský význam.

Liturgia Slova má nás všetkých pripraviť hlavne na najdôležitejšiu časť liturgie - Liturgiu Eucharistie.

Táto časť liturgie sa nazýva aj liturgiou katechumenov, nakoľko sa na tejto časti liturgie mohli zúčastňovať nielen pokrstení veriaci, ale tiež tí, ktorí neboli ešte pokrstení, ale už sa pripravovali k prijatiu iniciálnych sviatostí.

EKTÉNIA (JEKTÉNIA)

Pod slovom *ekténia* rozumieme v prvom rade osobitý druh liturgickej spoločnej modlitby, celý rad nevelkých modlitebných prosieb, z ktorých sa každá završuje spievaním krátkej modlitby „*Pane, zmiluj sa*“ alebo „*Daruj nám, Pane*“, čím sa jasne odlišuje od iných druhov modlitby a to jednak svojou formou a štruktúrou, ale aj svojím vlastným podfarbením. Ekténiu zvyčajne prednáša diakon, ak však nie je prítomný, vtedy sám kňaz prednáša prosby jednotlivých ekténií.

Grécko slovo „ektenes“ znamená vážny, naliehavý, zdôrazňovaný. Teda ekténia predstavuje vážnu, naliehavú, zdôrazňovanú modlitbu, nakoľko je zložená z viacerých prosieb. Celková sila ekténie je v tom, že nie je príliš dlhou modlitbou, ale je zložením krátkych prosieb na ktoré odpovedá veriaci ľud. Je to teda striedavá modlitba kňaza a ľudu.

Poznáme niekoľko druhov ekténií:

1. Veľká (mirna) ekténia

Nachádza sa na začiatku sv. liturgie. Obsahuje celý rad krátkych prosieb o najrozmanitejších potrebách. Sú akýmsi vzorom spoločnej modlitby. Veľkou je preto, lebo obsahuje 12 prosieb na rôzne úmysly; mirnou preto, že sa vyznačuje hlavne prosbami za pokoj a za mier. Prvé prosby ekténie sa vyznačujú úmyslami za pokoj. Keď je v človeku nepokoj, nemôže v ňom účinkovať úplne Božia milosť. Preto je potrebné mať nielen pokoj sám v sebe, ale aj vo vzťahoch k iným ľuďom, k Bohu. Veď Boh je Boh pokoja. V duši zavládne pokoj iba vtedy, ak bude čistá, bez hriechu a bude pozdvihnutá od všetkých neprijemností a urážok. Keď je vnútri človeka neporiadok, nesúlad a nepokoj, nedokáže sa ani modliť. Preto je potrebné povzniesť sa nad všetko, čo človeka spútava s týmto svetom a priľnúť k pokoji, ktorý dáva jedine samotný Boh.

Po prosbách za pokoj nasledujú modlitby za celý svet, za všetky Cirkvi a za všetkých ľudí – za cirkevnú hierarchiu a ľud; za svetskú vládu a moc; za mestá, obce, krajiny, ktoré sú človeku milé a s ktorými je úzko spojený celý jeho život. Ďalšia prosba ekténie je svedectvom toho, že liturgia nezabúda ani na to, že človek žije na zemi a že jeho život je vo veľkej miere závislý od takých vecí, ako je priaznivé počasie, dostatok zemskej úrody, pokojné časy. V jednej z prosieb tejto ekténie Cirkev pozýva k modlitbe za oslobodenie od bied a nešťastí ľudí, ktorí sú cestujúci, za tých, ktorí sú chorí, hlavne však za ich spásu a darovanie večného života. Je to prejav lásky v tom, že kresťania nemyslia len na seba, ale aj na iných a na to,

aby sa aj iným dobre vodilo. Nasleduje prosba, aby Boh chránil modliaceho sa pred všetkými nepriateľmi, aby ho zbavil od dočasných a večných bied a aby ho zahrnul svojou milosťou. Človek si uvedomuje, že bez Božej milosti nemôže byť spasený, ani nič dobré vykonať, preto sa odovzdáva do Jeho milosti. Je tu akoby zhrnutie všetkých prosieb mirnej ekténie. Pred ukončením ekténie Cirkev upriamuje pohľad na Bohorodičku a všetkých svätých v nádeji na ich modlitby a orodovníctvo.

Pred ukončením ekténie sa kňaz modlí potichu predpísanú modlitbu. V tej pred ukončením veľkej ekténie začína kňaz modlitebnou úvahou o Božej sile, sláve, milosrdenstve a láske k ľuďom. Kňaz v tejto modlitbe nepredkladá Bohu prosby svojho ľudu menovite: on ako predstavený Božieho ľudu zhromažďuje či sústreďuje vo svojej tichej modlitbe všetky jeho prosby a tieto predkladá Bohu. Takto sa tichá modlitba stáva ozvenou celej mirnej ekténie, jej zhrnutím, rekapituláciou.

2. Malá ekténia – má len tri prosby

3. Potrojná ekténia

Po každej prosbe v tejto ekténii ľud odpovedá trojitým „Pane, zmiluj sa“. Nazýva sa aj suhubá ekténia, nakoľko sa na jej začiatku dvakrát zdôrazňuje prosba o Božie milosrdenstvo.

Suhubá (potrojná) ekténia je prosbou za rôzne osoby a postavenia v Cirkvi. Mikuláš Kabasilas o tom píše nasledovne: „*Za koho je nutné modliť sa po Evanjeliu, ak nie za tých, ktorí dávajú pozor na hlásanie Evanjelia, za tých, ktorí napodobňujú Kristovu ľudomilnosť, o ktorej Evanjelium hovorí*“.

Suhubá (potrojná) ekténia svojou stavbou pripomína jednu ekténiu z liturgie sv. apoštola Jakuba. Inak sa v liturgických prameňoch objavuje až na začiatku 12. storočia a dnešnú podobu dostáva až v 15. storočí.

Modlitba pred ukončením ekténie zhrňa obsah celej ekténie, keď kňaz prosí Boha, aby milosrdne prijal vrúcnu modlitbu svojich služobníkov, ktorí ho prosia jednak o odpustenie a tiež o hojné milosti.

4. Prositeľná ekténia

Po prosbách tejto ekténie ľud odpovedá slovami „Daruj nám, Pane“

5. Osobitné ekténie

Ekténia za zosnulých, ekténia za katechumenov, litijná ekténia...

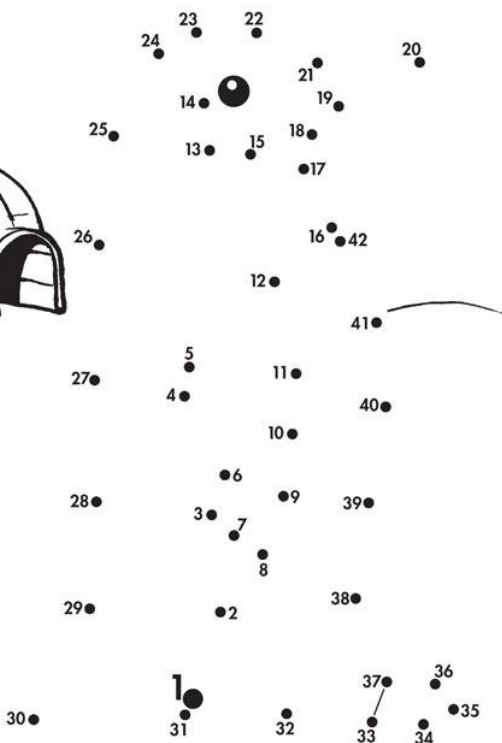
o. Martin (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ Tento týždeň je prvopiatkový, sponedáme ako zvyčajne t.j. hodinu pred večernou sv. liturgiou, v piatok aj počas večernej sv. liturgii. V piatok dopoludnia sponedáme chorých podľa rozpisu. Sv. zmienenia na Bani o 15:00 hod a o 16:00 hod sv. liturgia. V kaplnke Božieho milosrdenstva bude od 09:00 hod vystavená Eucharistia a o 14:45 hod bude adorácia s poklonou najsvätejšej Eucharistii.
- ❖ v nedeľu po sv. liturgii o 10:00 hod bude stretnutie prvoprijímajúcich detí a rodičov v pastoračnom centre našej farnosti
- ❖ zápis do prvého ročníka CZŠ P.P.Gojdiča na ul. Bernolákovej 21, Prešov trvá do 15.02.2014

- ❖ členovia spolku sv. Cyrila a Metóda majú podielové knihy a kalendáre v sakristii katedrálneho chrámu v Prešove
- ❖ pozývame všetkých veriacich vo štvrtky na Farnosť dokorán a všetky deti na **stretká** v pastoračnom centre každý piatok od 16:00 hod. a o 18:00 hod na liturgiu s príhovorom pre deti
- ❖ Od 10.02. do 16.02. 2014 bude na Slovensku Národný týždeň manželstva
- ❖ V nedeľu 16.02.2014 pri sv. liturgiách bude riadna zbierka na Podporný fond I.

Zábavné okienko...

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
 Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov
 Internet: www.grkat-sekčov.sk
 e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk
 Tel: 051/7725540
 Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

